

Prawo autorskie dla dzieci

WIEDZA W PIGUŁCE

Wiedza w pigułce z lekcji [Prawo autorskie, czyli pokaż, co potrafisz](#)

POMYSŁ NA LEKCJĘ

Dzieci stykają się z pojęciem własności i wiedzą, że o własność należy dbać. Nie zawsze jednak są świadome istnienia kogoś takiego jak autor. Podczas zajęć dowiedzą się, jak istotne jest to, kto jest twórcą danej pracy, uświadomią sobie również, że można wspólnie stworzyć coś wartościowego.

Cele operacyjne

Uczestnicy i uczestniczki:

- wiedzą, że każde dzieło ma autora np. umieją wskazać, że to rysunek Kasi, a ten wierszyk wymyślił Tomek;
- wiedzą, że nie powinno się przypisywać sobie cudzych dzieł;
- wiedzą, że można wspólnie stworzyć jedno dzieło.

Przebieg zajęć

1.

Czas: 5 min
Forma: rozmowa
Pomoce:

Dzieci siedzą w kole. Nauczyciel prosi, żeby każdy kolejno przedstawił się i opowiedział, jak wyglądają jego kapcie (nauczyciel zaczyna pierwszy), np: „Mam na imię Zosia, moje kapcie są czerwone w białe kropki, mają granatową gumkę...” itd. Kiedy ostatnie dziecko zakończy wypowiedź, osoba prowadząca robi krótką pogadankę na temat pojęcia „własność”.

-

2.

Czas: min
Forma: zabawa ruchowa
Pomoce:

Zabawa ruchowa pt: „Znajdź swoje kapcie”. Wszystkie dzieci zdejmują kapcie i siadają na podłodze w wyznaczonym miejscu. W tym czasie osoba prowadząca pojedynczo, swobodnie rozkłada kapcie po całej sali (najlepiej na wykładzinie), tak aby dzieci bez trudu mogły je podnieść z podłogi. Kiedy dzieci usłyszą akompaniament tamburyna, wstają i zaczynają

szukać swojej własności. Kto znajdzie parę swoich kapci, siada (siad skrzyżny) na podłodze (wykładzinie), a buty równo ustawia przed sobą. Kiedy ostatnie dziecko usiądzie – muzyka przestaje grać. Całość powtarzamy 2-3 razy.

3.

Czas: 10 min
Forma: praca indywidualna
Pomoce: kartki, kredki, flamastry

Poproś dzieci, aby usiadły w kole, daj każdemu kartkę i powiedz, by dzieci narysowały rysunek na zadany temat, np. wymarzony dom. Zaznacz, że pod koniec z ich prac będzie zrobiona w klasie wystawa (oczywiście jeśli istnieje taka możliwość) – nadaj w ten sposób rangę pracom, które dzieci robią. Zbierz od wszystkich rysunki. Następnie przemieszaj kartki i rozdaj każdemu pracę kogoś innego. Na pewno dzieci będą protestowały – staraj się zacząć tłumaczyć eksperyment, kiedy każde z dzieci dostanie nie swój rysunek. Wyjaśnij, że dzięki tej zabawie widzą, jak ważne jest to, kto jest autorem pracy i dlaczego nie można sobie przypisywać twórczości kogoś innego.

4.

Czas: 10 min
Forma: zabawa ruchowa
Pomoce: tamburyn, wykonane wcześniej rysunki dzieci

Zabawa ruchowa „Znajdź rysunek, którego jesteś autorem”. Nauczyciel rozkłada rysunki dzieci po całej sali. Kiedy dzieci usłyszą akompaniament tamburyna, chodzą po sali i szukają swojej pracy. Kto znajdzie, siada na podłodze (siad skrzyżny), a rysunek kładzie na podłodze przed sobą. Kiedy usiądzie ostatnie dziecko, akompaniament tamburyna milknie. UWAGA! Aby urozmaicić dzieciom zabawę, za drugim razem można porozkładać rysunki nie tylko na podłodze, ale też na innej wysokości, np. na biurku, krzeselku, szafce. Za trzecim razem proponuję położyć rysunki odwrotnie (widać tylko białe strony), tak aby dzieci, szukając swojej pracy, musiały jeszcze odwrócić kartki na drugą stronę.

5.

Czas: 10 min
Forma: zabawa
Pomoce: materiał pomocniczy „Kolorowanka”

Poproś dzieci, by wróciły na swoje miejsca do stolików. Podziel je na grupy po 3 osoby (przy jednym stoliku będą zatem siedzieć pewnie dwie grupy). Każdemu daj materiał pomocniczy „Kolorowanka”. Wy tłumacz, że jedna osoba nie może pokolorować całego obrazka naraz, ale będą to robić wszyscy w grupie, po kolei i etapami. Możesz poprosić, żeby dzieci w grupie nie spoglądały nawzajem na to, co rysują (uda się to wyegzekwować raczej u starszych przedszkolaków). Na twój sygnał wszyscy kolorują pierwszą część, czyli głowę (jest wyraźnie oddzielona kreską), a potem zaginają pomalowaną część kartki dokładnie w miejscu kreski. Dopilnuj, by kartki zostały dobrze zagięte. Następnie każde dziecko podaje zagiętą kartkę osobie po swojej prawej stronie. Znow na konkretny sygnał dzieci kolorują tylko część z tułowiem i rękami. Cały proces powtarza: kiedy pokolorują swoją część, zaginają kartkę i przekazują w prawo. Ostatnią, trzecią częścią są nogi. Gdy ostatnia osoba z grupy skończy kolorować nogi, dzieci mogą rozprostować kartkę i odstąpić całą postać.

Zadbaj, by grupy obejrzały nawzajem swoje prace. Pod koniec zwróć uwagę, że praca może mieć wielu autorów i czasem warto jest robić pewne rzeczy razem.

6.

Czas: 5 min

Forma:

Pomoce:

Tworzymy galerię. Nauczyciel wraz z dziećmi dzieli prace plastyczne na autorskie i zbiorowe. Jest to przygotowanie do wernisażu w przedszkolu.

Ewaluacja

Czy po przeprowadzeniu zajęć ich uczestnicy i uczestniczki:

- rozumieją, że warto szanować swoją i cudzą twórczość?
- zdają sobie sprawę, że dzieło może mieć więcej niż jednego autora oraz wiedzą, że jeśli wszyscy twórcy się na to zgodzą, można razem tworzyć jedno dzieło – np. obrazek.

Opcje dodatkowe

Jeśli masz więcej czasu, możesz zorganizować z dziećmi wernisaż prac. Powiesić je na wysokości ich oczu, wspólnie z dziećmi napisać tytuł wystawy, zrobić mały poczęstunek i zaprosić inne grupy przedszkolne bądź rodziców.

Jeśli masz więcej czasu, w zadaniu 1 możesz użyć farb lub pasteli.

MATERIAŁY

- materiał pomocniczy „Kolorowanka”

ZADANIE DLA UCZNIA

SŁOWNICZEK

- -:
- -:

CZYTELNIA

- Czerniawski Piotr, Lipszyc Jarosław, Wilkowski Marcin, Pierwsza pomoc w prawie autorskim, [online], [dostęp: 27.11.2013], dostępny w Internecie: <http://prawokultury.pl/publikacje/pierwsza-pomoc/>.
- Lipszyc Jarosław, Dobro, zło, prawo autorskie [online], [dostęp: 30.12.2012], dostępny w Internecie: <http://jaroslawlipszyc.salon24.pl/11684.dobro-zlo-prawo-autorskie>.

Tekst: , scenariusz: Zuzanna Zasacka, konsultacja merytoryczna: . Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/prawo-autorskie-dla-dzieci/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Cyfrowa Przyszłość, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.